

Barn visner mens myndighetene somler med mobbesakene

- 50.000 mobbeofre og deres familier er lei av å ikke bli hørt og tatt på alvor, sier foreldre som har opplevd mobbesaker. Nå kjemper de for å fjerne Fylkesmannen som klageinstans.

SIDSEL WINDING-STAVSETH
sidsel.winding-stavseth@tb.no

- Du ser at barnet visner, selv om det har alt det trenger, og du skjønner noe er galt. Men når du som mor ikke har kunnskapen om hva du kan gjøre, kjenner du deg fort maktesløs i møte med et apparat som ikke akkurat iler til for å hjelpe barn som blir utsatt for mobbing, sier Karianne Nergård Smitt fra Stokke.

Da mobbehistorien datteren opplevde på barneskolen blusset opp igjen på ungdomsskolen, husket Karianne Nergård Smitt hva hun hadde lovet seg selv.

- Jeg skulle gjøre alt jeg kunne for å verne om datteren min, gi henne god selvfølelse og kjempe for hennes rettigheter, sier hun.

Kjemper for 50.000

Nå kjemper Smitt for datteren og alle de 50.000 barna i Norge som opplever mobbing. Sammen med andre foreldre av barn som har blitt mobbet, startet hun i fjor Foreldrenettverk Mot Mobbing (FMM).

Mandag møter hun i Stortinget under høringen i kirke-, utdannings- og forskningskomiteen om endringer i opplæringsloven som omhandler det psykososiale miljøet.

FMM og Karianne Nergård Smitt er klinkende klare på hva som må til.

- Vi trenger en ny og uavhengig klageinstans i mobbesaker. Fylkesmannen har i 14 år håndtert mobbesaker som klageinstans med vekslende hell. I dag har Fylkesmannen en uheldig dobbeltrolle som både veileder av skolene og klageinstans. Vi har sett i mange mobbesaker at det er for tette bånd mellom skolen, skoleeier og fylkesmenn, sier Smitt og tilføyer.

- Jeg er livredd med tanke på hvor rettsløse barn er i den norske skolen.

Tvunget til skolebytte

I en kronikk i dagens avis skriver Karianne Nergård Smitt og Elin Dragland fra Foreningen Mobbing i Skolen at de «er skuf-

BARN LIDER: Kunskapsløshet og somling gjør at tusenvis av barn ikke får hjelpen de trenger i mobbesaker mener Foreldrenettverk mot Mobbing (FMM). - Vi trenger en instans som undersøker, avdekker og stopper mobbingen og som går inn og får skolen til å følge lovverket, sier Karianne Nergård Smitt i FMM.

FOTO: SHUTTERSTOCK

Vi trenger en ny og uavhengig klageinstans i mobbesaker

KARIANNE NERGÅRD SMITT
Foreldrenettverket Mot Mobbing

fet over at regjeringen trosser tunge faglige råd vil videreføre Fylkesmannen som klageinstans og at lovforslaget svekker barns rettsvern sammenlignet med dagens Opplæringslov §9a.»

Som mødre har de begge opplevd å ikke få hjelp når de trengte det, og blitt tvunget til skolebytte. Nå skriver de at «Stortinget er vårt siste håp fordi lovforslaget skal opp til avstemning».

Smitt og Dragland henvender seg i kronikken til KrF-politiker Anders Tyvand som sitter på Stortinget for Vestfold. De vil at Tyvand skal fraråde Stortinget å vedta en lov som svekker barns rettsvern. Mødrene oppfordrer ham også til å jobbe for å få utredet muligheten for en ny uavhengig klageinstans som kan håndheve loven.

Anders Tyvand er enig i at Fylkesmannen har fungert for dårlig som klageinstans så langt.

- Bedre klageordning

- Vi må få på plass en klageord-

VIL BLI HØRT: Karianne Nergård Smitt sier Fylkesmannen har en uheldig dobbeltrolle i mobbesaker.

FOTO: SIDSEL WINDING-STAVSETH

ning som fungerer bedre enn i dag, men jeg tror det kan være mulig å gjøre forbedringer og samtidig beholde Fylkesmannen som førsteinstans i klagesaker. Fylkesmannen har ansvar for skolen som helhet, og det kan være uheldig å plukke ut en paragraf og flytte ansvaret for mobbesaker over til en annen instans, sier KrF-politikeren.

Han mener det i tillegg er viktig at Fylkesmannen har mulighet til å se skole, barnehage, helse og barnevern i sammenheng.

- Men en av utfordringene er at folk flest ikke vet om klageordningen. Hvem sitter vel

rundt kjøkkenbordet og sier «Nå skal vi klage til Fylkesmannen» når de opplever at barnet blir mobbet? sier Tyvand.

- Må bli lettere å klage

- Hvis det fortsatt skal være Fylkesmannen som er klageinstans, må tilbudet gjøres bedre kjent og vi må styrke kompetansen og ressursene. I tillegg må vi gjøre det lettere å klage, sier Anders Tyvand.

Han presiserer at KrF ikke har konkludert i saken ennå, men de er tydelige på at det er viktig at barn og foreldre får hjelp før mobbingen blir en klagesak.

- Det må tas tak i det med en gang. Departementet sier at det skal være lettere å klage og dokumentasjonskravet må opprettholdes. Barnas rettssikkerhet må være ivarettatt, presiserer Tyvand.

Ombud i alle fylker

Kristelig Folkeparti ønsker å styrke arbeidet med det sosiale læringsmiljøet og kunnskapen om mobbing. Derfor vil de innføre et mobbeombud i alle fylker.

- Hvert barn som opplever mobbing er en tragedie, og å lese om barn som ikke blir hørt og tatt på alvor, det gjør vondt i magen. Et mobbeombud skal være et lavterskeltilbud til den som opplever mobbing. Det

skal gi støtte, råd og veiledning. Mobbeombud skal også bidra i det forebyggende arbeidet og det skal ha en vaktbikkjefunksjon, sier Tyvand.

Han ser for seg at mobbeombudene i fylkene vil utgjøre et faglig nettverk som må være tilknyttet et fagmiljø, for eksempel læringsmiljøsentret i Stavanger.

- Trenger ikke mer snakk

Karianne Nergård Smitt i Foreldre Mot Mobbing, er skeptisk til at mobbeombud er løsningen på mobbeproblemet.

- Vi trenger ikke mer snakk, men en instans som undersøker, avdekker og stopper mobbingen. Et ombud er godt på forebygging, men det som trengs er tydelige, tøffe og sterke folk som faktisk går inn og får skolen til å følge lovverket. Og det må skje raskt nok, før familier går i oppløsning, sier Smitt.

Hun er også skeptisk til at klageordningen skal legges til fylkesmennene.

- Vi trenger ikke 19 fylkesmenn, men én uavhengig instans, for eksempel slik man har i Sverige. Dette må bli utredet mer. Djupedalutvalget som leverte anbefalingene til endringer pekte også på behovet for en uavhengig instans, sier Smitt.